

УДК 378.147:004:355.233

<https://orcid.org/0009-0002-1649-3770>

<https://doi.org/10.34142/23128046.2026.60.05>

Д. А. Король

ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ РОЗВІДКИ

Статтю присвячено визначенню особливостей цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки у контексті їх професійної підготовки у вищих військових навчальних закладах. Актуальність дослідження зумовлена інтенсивною цифровізацією військової діяльності, зростанням ролі інформаційно-комунікаційних технологій, безпілотних систем, автоматизованих систем управління та засобів технічної розвідки у сучасних збройних конфліктах. Мета статті полягає в аналізі наукових підходів до трактування поняття цифрової компетентності та визначенні специфічних характеристик цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки з урахуванням особливостей їх професійної діяльності. У дослідженні використано теоретичні методи наукового пізнання: аналіз і узагальнення наукових джерел, порівняльний аналіз, аналіз нормативних документів і освітньо-професійних програм, а також систематизацію отриманих результатів.

Здійснено узагальнення підходів до трактування поняття цифрової компетентності у науковому дискурсі, зокрема в межах Європейської рамки цифрової компетентності для громадян (DigComp), а також у дослідженнях науковців, присвячених формуванню цифрової компетентності педагогів, інженерів, економістів та військових фахівців. Встановлено, що у більшості професійних сфер цифрова компетентність розглядається, передусім, як здатність працювати з інформацією, використовувати цифрові інструменти, комунікувати та створювати цифровий контент. Водночас, такі підходи не повною мірою враховують специфіку розвідувальної діяльності.

На основі аналізу професійної діяльності офіцерів розвідки визначено ключові ознаки їх цифрової компетентності: техніко-операційну спрямованість, аналітичний характер роботи з цифровими даними, інтеграцію цифрових технологій у процес прийняття військово-управлінських рішень, підвищений рівень інформаційної та кібербезпеки, а також ситуаційність використання цифрових технологій у бойовій обстановці. Обґрунтовано, що зазначені характеристики відображають специфіку розвідувальної діяльності та можуть бути використані як теоретична основа для удосконалення змісту

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International

професійної підготовки майбутніх офіцерів розвідки у вищих військових навчальних закладах.

Ключові слова: цифрова компетентність, майбутні офіцери розвідки, військова освіта, цифрові технології, розвідувальна діяльність, вищі військові навчальні заклади.

Korol D. A. Features of digital competence of future intelligence officers. *The article is devoted to identifying the characteristics of digital competence of future intelligence officers in the context of their professional training in higher military educational institutions. The intensive digitalisation of military activities underscores the relevance of the study, as does the growing role of information and communication technologies, unmanned systems, automated control systems, and technical reconnaissance means in modern armed conflicts. The purpose of the article is to analyse scientific approaches to interpreting the concept of digital competence and to identify the specific characteristics of the digital competence of future intelligence officers, taking into account the peculiarities of their professional activities. The study uses theoretical methods of scientific cognition: analysis and generalisation of scientific sources, comparative analysis, analysis of regulatory documents and educational and professional programmes, and systematisation of the results obtained.*

The article summarises approaches to interpreting the concept of digital competence in scientific discourse, particularly within the European Digital Competence Framework for Citizens (DigComp), as well as in studies on the development of digital competence among teachers, engineers, economists, and military specialists. It has been established that, in most professional fields, digital competence primarily comprises the ability to work with information, use digital tools, communicate, and create digital content. At the same time, such approaches do not fully account for the specifics of intelligence activities.

Based on an analysis of the professional activities of intelligence officers, the key characteristics of their digital competence have been identified: technical and operational focus, analytical nature of work with digital data, integration of digital technologies into the process of military and management decision-making, increased level of information and cyber security, as well as the situational use of digital technologies in combat situations. It is argued that these characteristics reflect the specifics of intelligence activities and can serve as a theoretical basis for improving the content of professional training for future intelligence officers at higher military educational institutions.

Keywords: digital competence, future intelligence officers, military education, digital technologies, intelligence activities, higher military educational institutions.

Вступ. Сучасний етап розвитку суспільства характеризується інтенсивною цифровізацією усіх сфер людської діяльності, що зумовлює зростання ролі

цифрових технологій у професійній діяльності фахівців різних галузей. У державній політиці України цифрова трансформація визначена одним із ключових пріоритетів розвитку. Зокрема, у Концепції розвитку цифрових компетентностей (2021) наголошується на необхідності формування і розвитку цифрових компетентностей громадян як важливої умови ефективної професійної діяльності, конкурентоспроможності фахівців і забезпечення інноваційного становлення держави (Kontseptsiiia rozvytku tsyfrovyykh kompetentnostei, 2021).

Важливість формування цифрової компетентності підкреслюється також у Законі України «Про освіту» (2017), де серед ключових компетентностей визначено інформаційно-комунікаційну і цифрову, що передбачають упевнене, критичне та відповідальне використання цифрових технологій у професійній і суспільній діяльності (Zakon Ukrainy “Pro osvitu”, 2017). Реалізація цих положень вимагає модернізації змісту професійної підготовки у закладах освіти, зокрема у сфері вищої військової освіти.

Особливого значення проблема формування цифрової компетентності набуває у підготовці майбутніх офіцерів Збройних Сил України (ЗСУ). В умовах сучасних конфліктів та російської агресії проти України суттєво зростає роль інформаційно-комунікаційних технологій, автоматизованих систем управління, геоінформаційних систем, безпілотних авіаційних комплексів, засобів технічної та радіоелектронної розвідки. Це знаходить відображення у положеннях Стратегії воєнної безпеки України (2021), де наголошується на необхідності розвитку високотехнологічних спроможностей ЗСУ та впровадження сучасних інформаційних технологій у військову діяльність (Stratehiia voiennoi bezpeky Ukrainy, 2021).

Крім того, у Стратегічному оборонному бюлетені України та низці документів, що регламентують розвиток сектору безпеки і оборони, визначено пріоритетність цифровізації військового управління, розвитку систем розвідки, спостереження та обробки інформації, що потребує підготовки фахівців, здатних ефективно працювати з цифровими даними та сучасними технічними засобами.

У структурі ЗСУ особливе місце займають підрозділи розвідки, діяльність яких безпосередньо пов'язана із збиранням, обробкою, аналізом та інтерпретацією значних обсягів інформації, отриманої за допомогою різноманітних технічних і цифрових засобів. Використання безпілотних систем, супутникових зображень, цифрових картографічних ресурсів, систем відеоспостереження, радіоелектронних засобів розвідки і автоматизованих

систем обробки даних зумовлює необхідність високого рівня цифрової підготовленості офіцерів-розвідників.

Необхідність формування цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки підтверджується також змістом освітньо-професійної програми «Управління діями підрозділів військової розвідки» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю К5 «Військове управління». Аналіз зазначеної програми засвідчує, що підготовка майбутніх розвідників передбачає формування комплексу фахових, військово-професійних та військово-спеціальних компетентностей, пов'язаних із використанням сучасних технічних засобів, аналізом інформації та управлінням розвідувальною діяльністю підрозділів. Зокрема, програмою передбачено здатність виконувати комп'ютерні обчислення щодо оцінки ефективності бойового застосування підрозділу, здійснювати пошук, аналіз та критичну оцінку інформації з різних джерел, використовувати програмне забезпечення для розв'язання професійних завдань, застосовувати технічні засоби розвідки, зв'язку та навігації, а також безпілотні системи. Реалізація цих компетентностей передбачає активне використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових картографічних ресурсів, автоматизованих систем обробки даних та інших цифрових інструментів.

Водночас, у структурі освітньої програми цифрова компетентність не виокремлена як самостійна програмна компетентність, що зумовлює необхідність її теоретичного осмислення у контексті професійної підготовки майбутніх офіцерів розвідки.

Варто зазначити, що проблема формування цифрової компетентності майбутніх офіцерів частково розглядалась вітчизняними науковцями. О. Пінчук та А. Прокопенко дослідили проблему діагностування рівня сформованості цифрової компетентності офіцерів військового управління у системі підвищення кваліфікації. Автори визначили критерії та показники розвитку цифрової компетентності офіцерів, довели, що ефективне використання цифрових технологій у військовому управлінні передбачає не лише володіння інструментами, а й усвідомлення їх значення для професійної діяльності, готовність до неперервного розвитку і використання сучасних технологій у процесі прийняття управлінських рішень (Pinchuk, 2024).

О. Семенов, Р. Буртовий та А. Юрченко дослідили особливості формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх морських офіцерів у процесі неформальної освіти. Фахівці підкреслили важливість використання

можливостей неформальної освіти, зокрема онлайн-курсів, вебінарів, електронних освітніх ресурсів, для розвитку інформаційно-цифрової компетентності майбутніх військових (Semenoh, 2022).

В. Тюріна розглянула особливості формування цифрової компетентності курсантів як майбутніх офіцерів поліції. Дослідниця підкреслила, що рівень сформованості досліджуваної компетентності значною мірою залежить від організаційно-методичного забезпечення освітнього процесу, а також від ставлення курсантів до використання інноваційних технологій. Авторка зазначила, що ефективність формування цифрової компетентності майбутніх офіцерів потребує врахування психологічних особливостей сприйняття цифрових технологій, застосування диференційованого підходу до навчання та створення сприятливого освітнього середовища для розвитку відповідних навичок (Tiurina, 2020).

Аналіз наукових праць засвідчує, що проблема формування цифрової компетентності військових фахівців розглядається у різних аспектах професійної підготовки. Водночас, питання формування цифрової компетентності саме майбутніх офіцерів розвідки залишається недостатньо дослідженим.

Мета статті – визначити і обґрунтувати особливості цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки у контексті їх професійної підготовки у вищих військових навчальних закладах.

Методи дослідження. Для досягнення мети дослідження використано комплекс теоретичних методів: аналіз і узагальнення наукових джерел для з'ясування підходів до трактування основних понять у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях; порівняльний аналіз – для зіставлення особливостей цифрової компетентності фахівців різних галузей та виявлення її специфіки у професійній діяльності офіцерів розвідки; аналіз нормативних документів і освітньо-професійних програм – для визначення вимог до підготовки майбутніх офіцерів розвідки; узагальнення і систематизацію отриманих результатів – для з'ясування особливостей цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки.

Результати. У науковому дискурсі поняття «цифрова компетентність» розглядається як інтегративна характеристика фахівця, що передбачає здатність ефективно використовувати цифрові технології для професійної діяльності, комунікації, обробки інформації та створення контенту. Одним із найбільш поширених концептуальних підходів до визначення структури зазначеної компетентності є Європейська рамка цифрової компетентності для громадян (DigComp). У межах цієї рамки досліджувану компетентність представлено як

систему взаємопов'язаних компонентів, що охоплюють п'ять ключових сфер: інформаційна грамотність і робота з даними, комунікація та співпраця, створення цифрового контенту, безпека, вирішення проблем (Carretero, 2017). Такий підхід став основою для розроблення моделей формування цифрової компетентності у різних професійних галузях.

Установлено, що значна кількість досліджень присвячена формуванню цифрової компетентності педагогів, зокрема, у європейській рамці DigCompEdu її розглядають як сукупність умінь використовувати цифрові технології для організації освітнього процесу, створення освітнього контенту, оцінювання результатів навчання та підтримки комунікації зі здобувачами освіти (Redecker, 2017). У наукових працях українських дослідників також підкреслюється, що цифрова компетентність педагога передбачає здатність ефективно застосовувати цифрові ресурси, освітні платформи та електронні освітні середовища для забезпечення якості навчання і розвитку цифрової культури здобувачів освіти (Tsyfrova kompetentnist vchytelia novoi ukrainskoi shkoly, 2024).

Питання розвитку цифрової компетентності також активно досліджується у контексті інженерної підготовки. Дослідники зазначають, що вона пов'язана, передусім, із використанням спеціалізованого програмного забезпечення, систем автоматизованого проєктування, моделювання технічних процесів та обробки технічних даних (Male, 2011).

Окремий напрям досліджень пов'язаний із формуванням цифрової компетентності економістів. У наукових працях наголошується, що для фахівців економічного профілю вона передбачає здатність використовувати цифрові інструменти для обробки інформації, аналізу великих масивів даних, застосування фінансових інформаційних систем, електронного документообігу та інформаційних платформ для економічної діяльності (Ritter, 2020).

Отже, аналіз наукових досліджень свідчить, що у зазначених професійних галузях цифрова компетентність пов'язується, передусім, із роботою з інформацією, цифровою комунікацією, створенням контенту, використанням програмних засобів та забезпеченням інформаційної безпеки. Водночас, такі підходи переважно орієнтовані на цивільні сфери професійної діяльності та не враховують військової специфіки.

Наприклад, у дослідженні О. Пінчук цифрову компетентність офіцерів військового управління потрактовано як інтегративну професійну характеристику, що відображає здатність фахівця ефективно використовувати

цифрові технології у процесах управління, обробки інформації, комунікації та прийняття рішень (Pinchuk, 2024). У роботі О. Семеног, Р. Буртового та А. Юрченка інформаційно-цифрову компетентність майбутніх морських офіцерів потрактовано як інтегральну соціально значущу характеристику особистості, що поєднує ціннісні установки, ІТ-знання, базові й спеціальні вміння застосовувати цифрові технології для ефективного розв'язання професійних завдань в умовах невизначеності (Semenoh, 2022).

Водночас, наведені підходи не відображають особливостей цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки, оскільки зосереджені переважно на загальній інформаційній взаємодії, комунікації, управлінні або використанні технологій у цивільному чи загальновійськовому контексті. Поза їх межами залишаються такі визначальні для розвідувальної діяльності аспекти, як робота з технічними засобами розвідки, оперативний збір і верифікація даних, аналітична обробка різномірної інформації, дії в умовах ризику, а також прийняття рішень у критичній обстановці, що потребує окремого осмислення змісту цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки.

Зазначимо, що професійна діяльність офіцера розвідки характеризується високим рівнем технологічності, інформаційної насиченості та необхідністю оперативного прийняття рішень на основі аналізу різномірних даних. Як зазначають дослідники, підготовка майбутніх розвідників передбачає формування готовності до виконання складних аналітичних, організаційних і управлінських завдань, що пов'язані зі збором, обробкою та інтерпретацією інформації (Diakov, 2023).

Сьогодні ця діяльність дедалі більше пов'язана із застосуванням цифрових технологій і технічних засобів розвідки, що зумовлює особливу роль цифрової компетентності у структурі професійної підготовки майбутніх офіцерів розвідувальних підрозділів. Наприклад, до таких засобів належать безпілотні авіаційні комплекси, сенсорні системи спостереження, засоби радіоелектронної розвідки, системи відеоспостереження, а також цифрові картографічні ресурси, що використовуються для аналізу місцевості та планування розвідувальних заходів. Використання таких засобів потребує від майбутнього офіцера не лише професійних і технічних знань, а й уміння інтегрувати отримані дані у процес прийняття тактичних рішень (Shumkov, 2024).

Не менш важливим складником діяльності є аналіз цифрових розвідувальних даних, що надходять із різних джерел. Сучасна розвідка передбачає роботу з геопросторовими даними, фото- та відеоматеріалами,

сигналами технічної розвідки, а також інформацією з відкритих джерел (OSINT). Відповідно, й ефективність розвідувальної діяльності значною мірою залежить від здатності офіцера здійснювати комплексний аналіз таких даних, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між отриманою інформацією та оперативною обстановкою, а також прогнозувати подальший розвиток подій (Zelenyi, 2024).

Крім того, професійна діяльність розвідників передбачає використання військових інформаційних систем, що забезпечують збір, обробку та передачу інформації у системі управління військами. Йдеться, зокрема, про автоматизовані системи управління, інформаційно-аналітичні системи обробки розвідувальних даних тощо. Уміння працювати з такими системами розглядається як важливий складник професійної компетентності офіцера розвідки та необхідна умова ефективної координації дій підрозділів (Chkalov, 2024).

Важливим аспектом діяльності розвідувальних підрозділів є забезпечення кібербезпеки та захисту інформації, оскільки розвідувальна інформація має високий рівень конфіденційності та стратегічне значення. Це передбачає роботу з інформацією з обмеженим доступом, захист каналів передачі даних, протидію інформаційним та кіберзагрозам, а також дотримання вимог інформаційної безпеки під час використання цифрових засобів. У зв'язку з цим формування цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки має враховувати не лише технічні, але й безпекові аспекти використання технологій.

Узагальнюючи, зазначимо, що професійна діяльність офіцера розвідки характеризується комплексним використанням цифрових технологій у процесі збору, аналізу та передачі розвідувальної інформації, що зумовлює необхідність формування цифрової компетентності, адаптованої до специфіки розвідувальної діяльності. На основі проведеного аналізу було сформовано авторське визначення поняття *цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки* – це інтегративна професійно значуща характеристика особистості, що формується у процесі підготовки у вищому військовому навчальному закладі та відображає сукупність знань, умінь, навичок і досвіду використання цифрових технологій, технічних засобів розвідки й інформаційно-аналітичних систем, необхідних для збору, обробки та інтерпретації цифрових даних, прийняття рішень у динамічних умовах службово-бойової діяльності та забезпечення інформаційної і кібербезпеки. Таке трактування відображає педагогічну специфіку підготовки майбутніх офіцерів розвідки і професійний контекст їхньої діяльності.

З огляду на проведений науковий пошук, доцільно зіставити зміст цифрової компетентності у різних професійних галузях. Такий порівняльний аналіз дає змогу виявити специфічні характеристики цифрової компетентності офіцера розвідки, зумовлені необхідністю використання спеціалізованих технічних засобів, роботи з розвідувальними даними та функціонуванням у середовищі підвищених інформаційних загроз. Узагальнення зазначених відмінностей подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика цифрової компетентності фахівців різних галузей

Професійна сфера	Мета використання цифрових технологій	Характер цифрової діяльності	Основний результат
<i>Педагогічна діяльність</i>	Організація освітнього процесу, створення навчальних матеріалів	Робота з освітніми платформами, створення цифрового контенту, онлайн-комунікація	Підтримка навчання та розвиток цифрової культури здобувачів освіти
<i>Інженерна діяльність</i>	Проектування технічних систем і моделювання процесів	Робота зі спеціалізованим програмним забезпеченням, моделювання технічних процесів	Створення та оптимізація технічних рішень
<i>Економічна діяльність</i>	Аналіз економічних процесів та управління даними	Обробка статистичної і фінансової інформації, використання аналітичних систем	Прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень
<i>Військове управління</i>	Забезпечення управління військами та координації дій підрозділів	Робота з інформаційними системами управління та обміну інформацією	Підтримка управлінських рішень у військовій діяльності
<i>Розвідувальна діяльність</i>	Збір, аналіз та інтерпретація розвідувальної інформації	Робота з технічними засобами розвідки, аналіз різномірних цифрових даних	Отримання розвідувальної інформації, підтримка прийняття рішень, робота з секретними даними, кіберзагрозами

Проведений аналіз та порівняння проявів цифрової компетентності у різних професійних галузях дає підстави визначити особливості цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки. На відміну від інших професійних сфер, вона має виражений операційно-аналітичний і безпековий характер і пов'язана з використанням спеціалізованих технічних засобів, аналізом розвідувальних даних і функціонуванням у середовищі підвищених

інформаційних ризиків. Узагальнення результатів дослідження дозволяє виокремити такі особливості цифрової компетентності майбутнього офіцера розвідки:

- *техніко-операційна спрямованість*, що передбачає здатність ефективно використовувати технічні засоби розвідки, цифрові системи спостереження, безпілотні комплекси, інші інформаційно-технологічні засоби отримання розвідувальної інформації та оперативно працювати з даними, що надходять у режимі реального часу;

- *аналітичний характер цифрової діяльності*, що виявляється у здатності здійснювати обробку, інтерпретацію, узагальнення різнорідних цифрових даних (геопросторових, відео- та фотоматеріалів, сигнальної інформації, даних з відкритих джерел тощо), встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між отриманою інформацією та оперативною обстановкою;

- *інтеграція цифрових технологій у процес прийняття військово-управлінських рішень*, що передбачає використання автоматизованих інформаційних систем, геоінформаційних ресурсів, систем підтримки прийняття рішень та інших цифрових інструментів управління, а також здатність поєднувати різні джерела інформації в єдиному інформаційно-аналітичному середовищі;

- *підвищений рівень інформаційної та кібербезпеки*, що зумовлюється необхідністю роботи з інформацією з обмеженим доступом, захисту каналів передачі даних, дотримання вимог інформаційної безпеки та протидії інформаційно-технічним загрозам у процесі розвідувальної діяльності;

- *ситуаційність використання цифрових технологій*, що проявляється у здатності застосовувати цифрові засоби і результати аналізу даних у складних, динамічних і часто невизначених умовах для обґрунтованого прийняття оперативних рішень.

Узагальнення результатів проведеного аналізу дозволяє стверджувати, що визначені особливості цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки відображають специфіку їхньої професійної діяльності та умови використання цифрових технологій у розвідувальній сфері. З огляду на це, вони можуть слугувати теоретичною основою для уточнення змісту цифрової підготовки майбутніх офіцерів розвідки, зокрема під час розроблення освітніх і навчальних програм, визначення результатів, добору форм, методів і засобів навчання у ВВНЗ. Урахування зазначених особливостей у процесі професійної підготовки

сприятиме більш цілеспрямованому формуванню цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки відповідно до вимог сучасної розвідувальної діяльності та умов цифровізації військової сфери.

Обговорення. Порівняння результатів дослідження з науковими публікаціями засвідчує їх концептуальну узгодженість і, водночас, уточнення підходів до формування цифрової компетентності у системі підготовки майбутніх офіцерів. Зокрема, результати дослідження О. Пінчук та А. Прокопенко (Pinchuk, 2024) загалом узгоджуються з висновками нашого дослідження, проте у нашій статті ці положення конкретизовано у контексті підготовки майбутніх офіцерів розвідки.

Позиції О. Семеног, Р. Буртового та А. Юрченка (Semenoh, 2022) щодо формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх морських офіцерів і висновки В. Тюріної (Tiurina, 2020) щодо залежності рівня сформованості цифрової компетентності курсантів від організаційно-методичного забезпечення освітнього процесу також знайшли відображення у нашому дослідженні. Разом з тим результати статті розширюють ці підходи, оскільки цифрова компетентність розглядається не лише як здатність використовувати цифрові ресурси в освітній діяльності, а як складник професійної готовності майбутнього офіцера розвідки до виконання професійних завдань у цифровізованому інформаційному середовищі.

Отже, результати проведеного дослідження розширюють наявні наукові підходи до проблеми формування цифрової компетентності майбутніх офіцерів, конкретизуючи її зміст у контексті професійної діяльності фахівців з розвідки та визначаючи специфічні характеристики цієї компетентності.

Висновки. Аналіз наукових джерел показав, що цифрова компетентність у більшості досліджень розглядається як здатність працювати з інформацією, використовувати цифрові інструменти, комунікувати та створювати цифровий контент. Водночас, такі підходи не повною мірою враховують специфіку професійної діяльності офіцерів розвідки.

У статті встановлено, що професійна діяльність офіцера розвідки пов'язана з використанням технічних засобів розвідки, аналізом різномірних цифрових даних, застосуванням військових інформаційних систем та забезпеченням інформаційної безпеки. На основі проведеного аналізу визначено особливості цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки: техніко-операційну спрямованість, аналітичність роботи з даними, інтеграцію цифрових технологій у процес прийняття військово-управлінських рішень, підвищений рівень

інформаційної та кібербезпеки, ситуаційність використання цифрових технологій. Визначені особливості можуть бути використані як теоретична основа для удосконалення змісту цифрової підготовки майбутніх офіцерів розвідки у ВВНЗ. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням педагогічної моделі формування цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки.

ЛІТЕРАТУРА:

- Carretero S., Vuorikari R., Punie Y. DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC106281>
- Male S., Bush M., Chapman E. An Australian study of generic competencies required by engineers. *European Journal of Engineering Education*. 2011. DOI: <https://doi.org/10.1080/03043797.2011.569703>
- Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu). Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>
- Ritter T., Pedersen C. L. Digitization capability and the digitalization of business models in business-to-business firms. *Industrial Marketing Management*. 2020. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2019.11.019>
- Боярська-Хоменко А.В., Риндін Ю.І. Роль коучингу у формуванні військового лідерства майбутніх офіцерів розвідки. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2024. № 56. С. 22-36. DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2024.56.02>
- Дяков С., Генік В., Кирильчук Ю. Особливості формування та структура готовності до професійної діяльності майбутніх офіцерів розвідників. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2023. № 1. С. 122-129. DOI: <http://doi.org/10.31891/pcs.2023.1.19>
- Закон України «Про освіту». 2017. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- Зелений І.І., Боярська-Хоменко А.В. Професійний саморозвиток офіцерів розвідки у контексті реалізації принципу освіти впродовж військової кар'єри. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2024. Вип. 1 (25). С. 86-97. DOI: [https://doi.org/10.35387/od.1\(25\).2024.86-97](https://doi.org/10.35387/od.1(25).2024.86-97)
- Концепція розвитку цифрових компетентностей. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>
- Освітньо-професійна програма «Управління діями підрозділів військової розвідки» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю К5 «Військове управління». Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2025. 38 с.
- Пінчук О. П., Прокопенко А. А. Критерії та показники діагностування цифрової компетентності офіцерів військового управління в системі підвищення кваліфікації. *Наукові перспективи*. 2024. № 4(38). С. 536–559. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-4\(38\)-536-559](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-4(38)-536-559)
- Семенов О., Буртовий Р., Юрченко А. Розвиток інформаційно-цифрової компетентності майбутніх морських офіцерів в умовах неформальної освіти: сутність ключових понять. *Фізико-математична освіта*. 2022. Вип. 36(4). С. 70–78. DOI: <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2022-036-4-010>
- Стратегія воєнної безпеки України. 2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text>

- Тюріна В.О. Формування цифрової компетентності курсантів як майбутніх офіцерів поліції. Пріоритетні напрями досліджень в науковій та освітній діяльності: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Львів : Львівський науковий форум, 2020. С. 33-35
- Цифрова компетентність вчителя нової української школи: 2024: інновації в умовах змін : монографія / за заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : ІЦО НАПН України, 2024. 268 с.
- Чкалов А.П., Король Д.А. Принципи професійної перепідготовки офіцерів розвідки. *Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи* : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції. Харків, 2024. С. 144-147
- Шумков І. Перевірка сформованості фахової компетентності майбутніх офіцерів військової розвідки в умовах інформаційно-освітнього середовища ВВНЗ. *Молодь і ринок*. 2024. № 6(226). С. 153–157. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.305367>

REFERENCES:

- Boiarska-Khomenko, A.V. & Ryndin, Yu.I. (2024). Rol kouchynhu u formuvanni viiskovoho liderstva maibutnikh ofitseriv rozvidky [The role of coaching in the formation of military leadership of future intelligence officers]. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia*. 56. 22–36. DOI <https://doi.org/10.34142/23128046.2024.56.02> [in Ukrainian]
- Carretero, S., Vuorikari, R. & Punie, Y. (2017). *DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. URL: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC106281>
- Chkalov, A. P. & Korol, D. A. (2024). Pryntsypy profesiinoi perepidhotovky ofitseriv rozvidky [Principles of professional retraining of intelligence officers]. *Osvita doroslykh: svitovi tendentsii, ukraïnski realii ta perspektyvy: zbirnyk materialiv III Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*. Kharkiv. 144–147. [in Ukrainian]
- Dyakov, S., Henyk, V. & Kyrlychuk, Yu. (2023). Osoblyvosti formuvannia ta struktura hotovnosti do profesiinoi diialnosti maibutnikh ofitseriv rozvidnykiv [Features of formation and structure of readiness for professional activity of future intelligence officers]. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 1. 122–129. DOI <http://doi.org/10.31891/pcs.2023.1.19> [in Ukrainian]
- Kontseptsiiia rozvytku tsyfrovyykh kompetentnostei [Concept of the development of digital competencies]. (2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text> [in Ukrainian]
- Male, S., Bush, M. & Chapman, E. (2011). An Australian study of generic competencies required by engineers. *European Journal of Engineering Education*. DOI <https://doi.org/10.1080/03043797.2011.569703>
- Osvitno-profesiina prohrama “Upravlinnia diiamy pidrozdiliv viiskovoi rozvidky”: spets. K5 “Viiskove upravlinnia”; haluz znan K “Bezpeka ta oborona”; pershyi (bakalavr.) riven vyshchoi osvity [Educational and professional program “Management of actions of military intelligence units”: specialty K5 “Military Management”; field of knowledge K “Security and Defense”; first (bachelor’s) level of higher education]. (2025). Odesa: Viiskova akademiia (m. Odesa). 38 p. [in Ukrainian].
- Ovcharuk, O. V. (Ed.). (2024). *Tsyfrova kompetentnist vchytelia novoi ukrainskoi shkoly: 2024: innovatsii v umovakh zmin* [Digital competence of the teacher of the New Ukrainian School: 2024: innovations in the conditions of changes]. Kyiv: ITSO NAPN Ukrainy. 268 p. [in Ukrainian]
- Pinchuk, O. P. & Prokopenko, A. A. (2024). Kryterii ta pokaznyky diahnostuvannia tsyfrovoy kompetentnosti ofitseriv viiskovoho upravlinnia v systemi pidvyshchennia kvalifikatsii

- [Criteria and indicators for diagnosing digital competence of military management officers in the advanced training system]. *Naukovi perspektyvy*. 4(38). 536–559. DOI [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-4\(38\)-536-559](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-4(38)-536-559) [in Ukrainian]
- Redecker, C. (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu)*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. URL: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>
- Ritter, T. & Pedersen, C. L. (2020). Digitization capability and the digitalization of business models in business-to-business firms. *Industrial Marketing Management*. DOI <https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2019.11.019>
- Semenoh, O., Burtovyi, R. & Yurchenko, A. (2022). Rozvytok informatsiino-tsyfrovoi kompetentnosti maibutnikh morskykh ofitseriv v umovakh neformalnoi osvity: sutnist kliuchovykh poniat [Development of information and digital competence of future marine officers in the conditions of informal education: the essence of key concepts]. *Fizyko-matematychna osvita*. 36(4). 70–78. DOI <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2022-036-4-010> [in Ukrainian]
- Shumkov, I. (2024). Perevirka sformovanosti fakhovoi kompetentnosti maibutnikh ofitseriv viiskovoi rozvidky v umovakh informatsiino-osvitnoho seredovyscha VVNZ [Verification of the formation of professional competence of future military intelligence officers in the conditions of the information and educational environment of higher military educational institutions]. *Molod i rynek*. 6(226). 153–157. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.305367> [in Ukrainian]
- Stratehiia voiennoi bezpeky Ukrainy [Strategy of military security of Ukraine]. (2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text> [in Ukrainian]
- Tiurina, V. O. (2020). Formuvannia tsyfrovoy kompetentnosti kursantiv yak maibutnikh ofitseriv politsii [Formation of digital competence of cadets as future police officers]. *Pryorytetni napriamy doslidzhen v naukovi ta osvittii diialnosti: materialy II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*. Lviv: Lvivskyi naukovyi forum. 33–35. [in Ukrainian]
- Zakon Ukrainy “Pro osvitu” [Law of Ukraine “On Education”]. (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian]
- Zelenyi, I. I., Boiarska-Khomenko, A. V. (2024). Profesiyni samorozvytok ofitseriv rozvidky u konteksti realizatsii pryntsypu osvity vprodovzh viiskovoi kariery [Professional self-development of intelligence officers in the context of implementing the principle of education throughout a military career]. *Osvita doroslykh: teoriia, dosvid, perspektyvy*. 1(25). 86–97. DOI [https://doi.org/10.35387/od.1\(25\).2024.86-97](https://doi.org/10.35387/od.1(25).2024.86-97) [in Ukrainian]

Інформація про автора:

Король Дмитро Анатолійович

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-1649-3770>;

старший викладач кафедри організації розвідувально-інформаційної роботи Навчально-наукового інституту військової розвідки та Сил спеціальних операцій, Військова академія (м. Одеса), Фонтанська дорога, 10, м. Одеса, 65009
e-mail: fvr_korol_dmytro@vaodesa.mil.gov.ua

Information about the author:

Korol Dmytro Anatoliiovych

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-1649-3770>;

Senior Lecturer of the Department of Intelligence and Information Operations Organization, Educational and Scientific Institute of Military Intelligence and Special Operations Forces, Odesa Military Academy, 10 Fontanska Road., Odesa, 65009
e-mail: fvr_korol_dmytro@vaodesa.mil.gov.ua

Цитуйте цю статтю як: Король Д. А. Особливості цифрової компетентності майбутніх офіцерів розвідки. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2026. № 60. С. 81–95

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International

DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2026.60.05>

Дата надходження статті до редакції: 26.01.2026

Стаття прийнята до друку: 12.02.2026

Дата публікації: 12.04.2026

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International